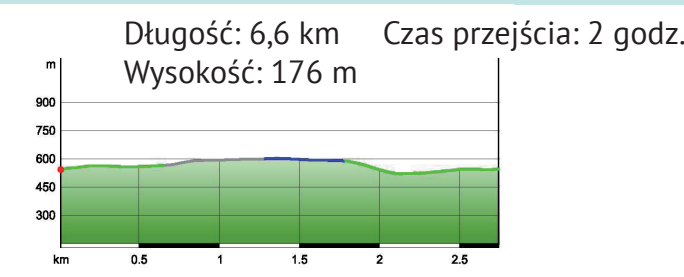
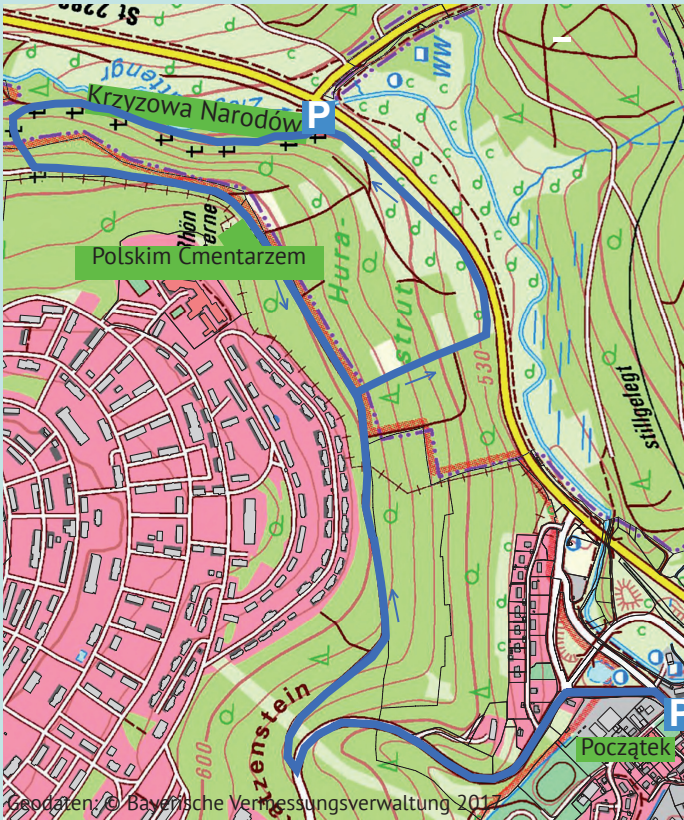

Szlak Droga Krzyżowa Narodów z Polskim Cmentarzem

Z placu ratuszowego w Wildflecken można biegnącym dookoła szlakiem zwiedzić Drogę Krzyżową Narodów, jak również dostępny za darmo polski cmentarz. Ze względu na nawierzchnię na drodze przyda się dobre obuwie. Klucz do kaplicy otrzymają Państwo w Urzędzie Gminy (Gemeindeverwaltung).

Dojazd

Autostradą A7 Würzburg-Fulda dojadą Państwo do zjazdu (Ausfahrt) Bad Brückenau/Wildflecken. Stąd dojazd autem do Wildflecken zajmie ok. 15 minut. Na początku szlaku znajduje się plac ratuszowy w Wildflecken. Można tam zostawić samochód na bezpłatnym parkingu.

Kolejny parking znajduje się w kierunku Gersfeld, naprzeciwko wjazdu na Kreuzberg.

Konto na datki:

Sparkasse Mainfranken
IBAN: DE48790500000042017640
BIC: BYLADEM1SWU
Telefon: 0561/70090

Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e.V. Bezirksverband Unterfranken

Münzstraße 10
97070 Würzburg
Tel. 0931/52122
Fax: 0931/573026
Mail: bv-unterfranken@volksbund.de
Web: www.volksbund.de

Rathausplatz 1
97772 Wildflecken
Tel.: 09745/9151-0, Fax: 09745/9151-25
Mail: info@wildflecken.de
Web: www.wildflecken.de
Godziny otwarcia: codziennie 8:00–12:00,
czwartki: 13:00–18:00

Wildflecken

Droga Krzyżowa Narodów z Polskim Cmentarzem

Volksbund Deutsche
Kriegsgräberfürsorge e.V.
Praca dla Pokoju

Niemiecki Cmentarz Wojenny w Dolnej Frankonii

Droga Krzyżowa Narodów

Jest to leśna droga o długości ok. 1,5 km prowadząca z parkingu wzdłuż rzeki Sinn w górę do Cmentarza Polskiego.

Dziesięć ustawionych wzdłuż Drogi stacji (kamieni) upamiętnia ofiary wojny i przemocy z czasów obu wojen światowych.

Stacja IX

Stacja ostatnia

Cmentarz Polski

Urządzony w latach 1970/71 cmentarz wojenny jest miejscem pamięci o 544 polskich ofiarach okresu wojny i przemocy, w tym o 428 dzieciach, które zmarły wskutek wojny, najczęściej już po jej zakończeniu.

Od maja 1945 r. do roku 1951 przebywało tu do 20.000 Polaków. Mieszkali oni w nieludzkich warunkach, stłoczeni w tymczasowych kwaterach. Początkowo był to obóz pod zarządem UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration = Administracja Narodów Zjednoczonych do Spraw Pomocy i Odbudowy), organizacji opiekującej się wyzwolonymi jeńcami wojennymi, byłymi więźniami obozów koncentracyjnych i robotnikami przymusowymi na terenach zajętych przez aliantów, później pod zarządem IRO (International Refugee Organisation = Międzynarodowa Organizacja Uchodźców). Obóz miał być przystankiem na drodze do nowego życia: powrotu do ojczyzny lub emigracji do innego kraju. Dla 544 osób oznaczał on śmierć.

Jest to pole grobowe z płytami nagrobkowymi. Na tych płytach oraz na podstawie krzyża wyryto nazwiska i daty urodzenia i śmierci dorosłych. Oddzielna płyta upamiętnia dzieci. Nad całym kompleksem wznosi się krzyż.

Kaplica (rotunda o średnicy 4 m i wysokości 4 m) zawiera dzieło malarskie Mieczysława Wejmana, rektora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Motto jego fresku brzmi „Sen jest bratem śmierci.” Ściana wewnętrzna kaplicy jest podzielona na trzy poziome pasy, które przełamuje ogromna postać anioła.

Fresk w rotundzie jest podzielony na trzy poziome pasy:

1. Dolny pas o wysokości ok. 90 cm przedstawia strefę ziemską. Z nisz grobowych wyłaniają się niewyraźne twarze i głowy dzieci, które zmarły w tym obozie.
2. Pas środkowy o wysokości ok. 1 m ukazuje postaci siedzących kobiet i mężczyzn. Ich ciała są spowite w białe płócienné szaty.
3. Górny pas o wysokości ok. 50 cm jest utrzymany w ciepłych barwach, które wyżej przechodzą w jaśniejsze tony. Można na nim rozpoznać gałęzie cierniowe i miasta.

Te pola przetłumuje dominująca postać anioła.

Z dużej liczby urodzonych w obozie dzieci wiele zmarło już w wieku niemowlęcym, najczęściej wskutek zapalenia opon mózgowych.

